

باسمہ تعالیٰ

گزارش عملکرد صندوق تضمین تسویہ

سه ماهه چهارم سال نود و چهار

فروردین ماه ۱۳۹۵

فهرست مندرجات

۱. مقدمه	۳
۲. منابع صندوق تضمین در دوره سه ماهه چهارم سال نود و سه	۳
۱.۲. متغیر P	۴
۲.۲. متغیر P'	۴
۳.۲. متغیر A	۴
۴.۲. متغیر حداقل سهم مشارکت اعضا	۵
۵.۲. متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه	۵
۶.۲. متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت سهم مشارکت	۵
۳. روزهای بدون نکول	۶
۴. زمان تأخیر در پرداخت وجوه بدهکاری تسویه توسط اعضا صندوق تضمین	۷
۵. زمان پرداخت وجه به اعضا بستانکار از سوی اتاق پایاپای	۸
۶. مبلغ نکول ها	۹
۷. تعداد کارگزاری که در یک روز نکول داشته اند	۱۱
۸. مبلغ جریمه های اخذ شده از اعضا	۱۳
۹. مبالغ بالای جریمه اعضا	۱۳

۱. مقدمه

صندوق تضمین تسویه در دوره چهاردهم فعالیت خود مصادف با سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۴ عملکردی به شرح آن چه که خواهد آمد داشت. منابع صندوق تضمین تسویه نسبت به دوره قبل از آن با کاهشی سه و هفت دهم درصدی مواجه بوده است.

۲. منابع صندوق تضمین در دوره سه ماهه چهارم سال نود و چهار

منابع صندوق تضمین وفق ماده ۷ دستورالعمل و مطابق مصوبات کمیته صندوق تضمین (کمیته موضوع ماده ۲ دستورالعمل) برای دوره سه ماهه چهارم سال نود و چهار به شرح زیر محاسبه و طی مهلت قانونی از سوی اعضا پرداخت گردید.

خلاصه تصمیمات کمیته صندوق تضمین برای دوره سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۴

سهام و اوراق مشارکت	
%۹۵	P
%۹۲.۵	P [*]
۱.۶	A

منابع صندوق تضمین تسویه	۹۰,۰۳۰,۳۹۶,۷۵۷ ریال
-------------------------	---------------------

- حداقل سهم مشارکت اعضا: ۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال.

- جریمه ثابت تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه به شرح جدول ذیل:

جریمه ثابت (مبالغ به ریال)	مبلغ نکول (مبالغ به ریال)
۱.۰۰۰.۰۰۰	تا ۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۲.۰۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۲۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۴.۰۰۰.۰۰۰	۲۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۵.۰۰۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۹۰,۰۳۰,۳۹۶,۷۵۷ ریال
۱۰.۰۰۰.۰۰۰	بالای ۹۰,۰۳۰,۳۹۶,۷۵۷ ریال

- جریمه ثابت تأخیر در پرداخت یا تکمیل مبلغ سهم مشارکت: ۲.۵۰۰.۰۰۰ ریال.

جزئیات متغیرهای فوق به شرح زیر تعیین گردیده اند:

۱.۲. متغیر P

متغیر P، موضوع ماده ۷ دستورالعمل، جهت برآورد منابع صندوق تضمین مورد استفاده قرار می گیرد و درصدی از موارد پایاپای کلیه اعضا را در بردارد که اتاق پایاپای بر اساس خبرگی در امور تسویه پیش بینی می نماید. با توجه به بررسی های صورت گرفته از سوی شرکت سپرده گذاری، مقادیر این متغیر برای سه ماهه چهارم نود و چهار برای سهام و اوراق مشارکت ۹۵ درصد در نظر گرفته شد.

۲.۲. متغیر P'

جهت تعیین متغیر P'، موضوع ماده ۷ دستورالعمل که جهت تسهیم منابع میان اعضاء و تعیین سهم مشارکت هر یک بر مبنای P' درصد پائینی فعالیت پایاپای هر عضو استفاده می گردد، با تعیین و تصویب میزان ۹۲.۵ درصد برای این متغیر به صورت تهاتری سهام و اوراق مشارکت موافقت شد و حجم منابع صندوق نیز تغییر چشمگیری نیافت.

۳.۲. متغیر A

متغیر A، موضوع ماده ۷ دستورالعمل، نیز به عنوان تعداد روز- عضو با فعالیت پایاپای حداکثر D_p که اتاق پایاپای با توجه به داده های تاریخی دوره قبل آمادگی جبران نکول احتمالی آن ها را دارد تعیین می گردد. این متغیر برای اوراق مشارکت و برای سهام ۱.۶ تعیین گردید.

۴.۲. متغیر حداقل سهم مشارکت اعضاء

از آن جا که محاسبات مربوط به سهم مشارکت اعضا پایاپای بر مبنای حجم فعالیت ایشان صورت می پذیرد و برخی از کارگزاران دارای حجم بسیار پایینی در امور پایاپای می باشند برای این دسته از کارگزاران مطابق تبصره ۱ ماده ۷ دستورالعمل، حداقل سهم مشارکت تعیین می گردد. با توجه به بحث و بررسی های صورت گرفته در کمیته صندوق تضمین در این خصوص مبلغ ۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان حداقل سهم مشارکت تعیین و مصوب گردید.

۵.۲. متغیر جریمه ثابت α تأخیر در پرداخت مبلغ بدهکاری تسویه

از آن جا که تسویه معاملات بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران به صورت خالص میان اعضا صورت می گیرد، کمبود حتی یک ریال نیز موجب انجام نشدن فرآیند تسویه خواهد بود. بنابراین طبق ماده ۱۲ دستورالعمل، جریمه ثابت تأخیر در پرداخت بدهکاری به دلیل افزایش حجم معاملات و ورود شرکت های جدید به بازار سرمایه و به تبع آن افزایش حجم پایاپای، جهت جلوگیری از بروز نکول کارگزاران به شرح جدول ذیل تعیین گردید:

جریمه ثابت (مبالغ به ریال)	مبلغ نکول (مبالغ به ریال)
۱.۰۰۰.۰۰۰	تا ۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۲.۰۰۰.۰۰۰	۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۲۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۴.۰۰۰.۰۰۰	۲۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
۵.۰۰۰.۰۰۰	۵۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۱ تا ۹۰,۰۳۰,۳۹۶,۷۵۷ ریال
۱۰.۰۰۰.۰۰۰	بالای ۹۰,۰۳۰,۳۹۶,۷۵۷ ریال

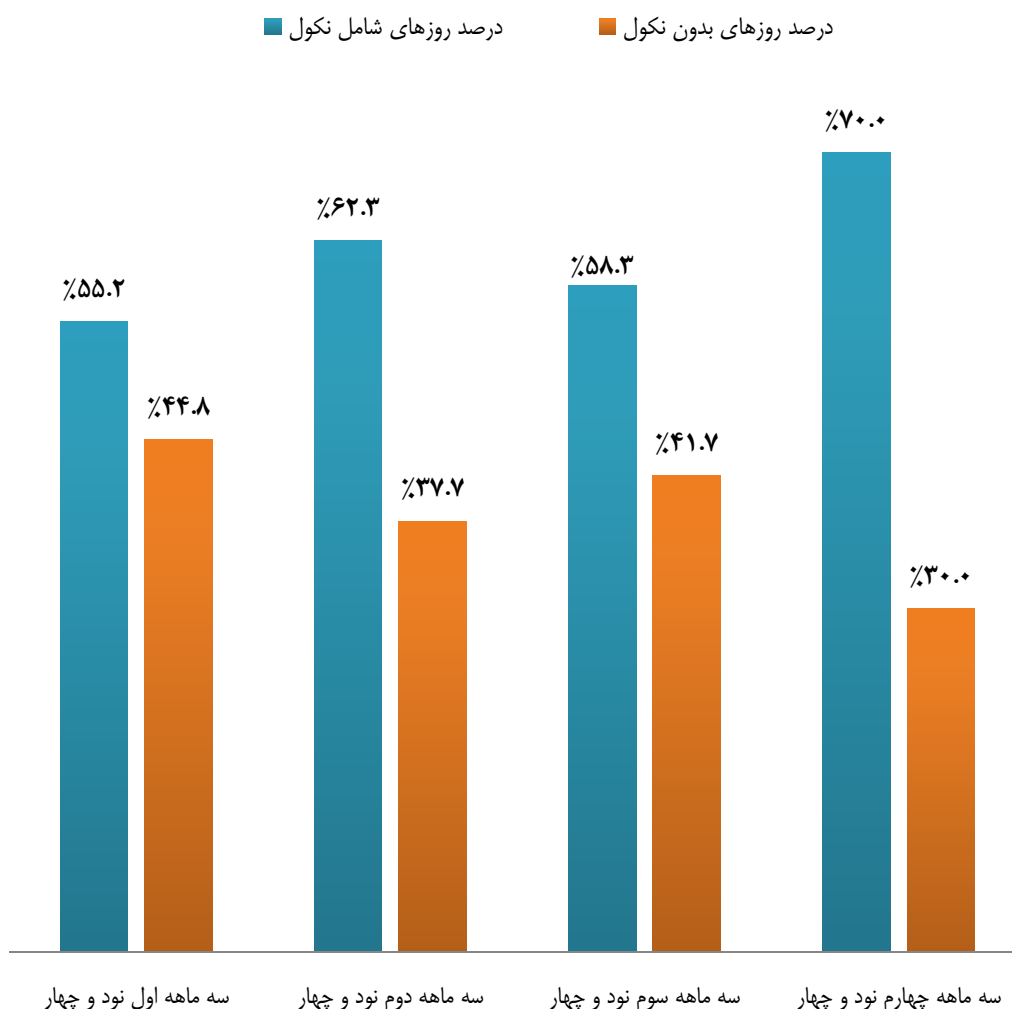
۶.۲. متغیر جریمه ثابت تأخیر در پرداخت سهم مشارکت

جهت جلوگیری از تأخیر در تشکیل و تکمیل منابع صندوق تضمین جریمه ثابتی برای تأخیر در پرداخت یا تکمیل سهم مشارکت ها پیش بینی شده است که طبق بررسی صورت گرفته مبلغ ۲.۵۰۰.۰۰۰ ریال در این خصوص طبق تبصره ماده ۱۲ دستورالعمل، مورد تصویب قرار گرفت.

۳. روزهای بدون نکول

در طی دوره سه ماهه چهارم سال نود و چهار، ۶۰ روز تسویه وجود داشته است که از این تعداد در ۴۲ روز یعنی معادل ۷۰ درصد روزهای تسویه نکول رخ داده است. ۳۰ درصد روزهای تسویه بدون نکول بوده اند. نسبت روزهای بدون نکول این دوره نسبت به دوره قبل از آن بیشتر است. این امر در شکل زیر نشان داده شده است:

نسبت روزهای شامل نکول

۴. زمان تأخیر در پرداخت وجوه بدهکاری تسویه توسط اعضاء صندوق تضمین

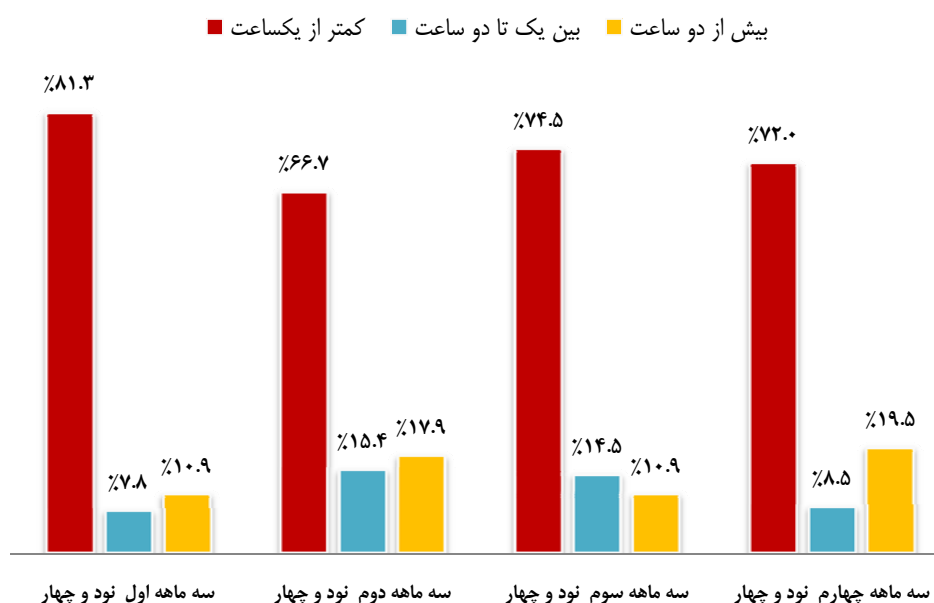
جدول زیر پراکندگی زمانی نکول اعضا را در چهار دوره گذشته صندوق در بر دارد:

سه ماهه اول نود و چهار	سه ماهه دوم نود و چهار	سه ماهه سوم نود و چهار	سه ماهه چهارم نود و چهار	
٪۸۱.۲۵	٪۶۶.۶۷	٪۷۴.۵۵	٪۷۱.۹۵	نکول کمتر از یک ساعت
٪۷.۸۱	٪۱۵.۳۸	٪۱۴.۵۵	٪۸.۵۴	نکول بین یک تا دو ساعت
٪۴.۶۹	٪۵.۱۳	٪۱۰.۹۱	٪۲.۴۴	نکول بین دو تا سه ساعت
٪۰.۰۰	٪۵.۱۳	٪۰.۰۰	٪۱۰.۹۸	نکول سه تا چهار ساعت
٪۶.۲۵	٪۷.۶۹	٪۰.۰۰	٪۶.۱۰	نکول بیش از چهار ساعت

جدول ترسیم شده فوق نشان دهنده نحوه پراکندگی تأخیر اعضاء صندوق در تسویه معاملاتشان می باشد. در این جدول که میزان تأخیر در تسویه به پنج بازه زمانی تقسیم شده است، دوره سه ماهه چهارم سال ۹۴ در مقایسه با سه دوره قبل از آن نشان داده می شود.

در نمودار زیر همین مفاهیم بصورت نموداری بررسی شده اند با این تفاوت که تنها سه بازه زمانی در آن وجود دارد.

نمودار مقایسه زمان تأخیر در تسویه معاملات

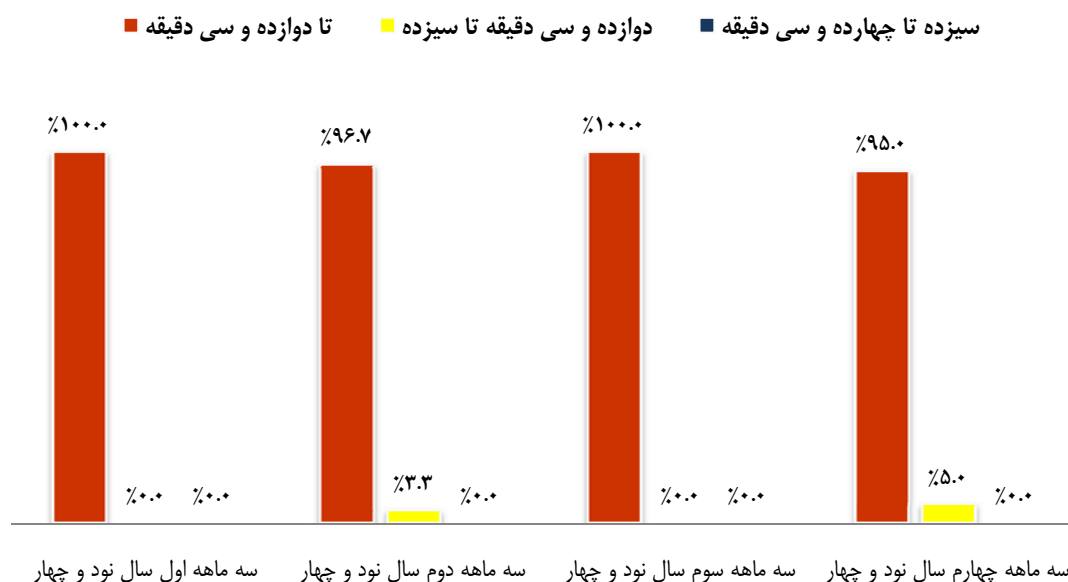
با نگاهی به نمودار متوجه می شویم که در چهار دوره گذشته بطور میانگین ۷۳/۶ درصد از نکول ها کمتر از یک ساعت، ۱۱/۵ درصد از نکول ها بین یک تا دو ساعت و ۱۴/۹ درصد از نکول ها بیش از گذشت دوساعت از زمان قانونی اقدام به تسویه نموده اند.

با مقایسه سه ماهه چهارم نود و چهار با اعداد میانگین مشاهده میشود که نکول های این دوره نسبت به دوره های قبل طولانی تر بوده اند از آنجا که درصد مربوط به نکول های کمتر از یک ساعته کمتر از میانگین و درصد مربوط به نکول های بیش از دو ساعته نیز بیشتر از میانگین است.

۵. زمان پرداخت وجه به اعضاء بستانکار از سوی اتاق پایاپای

با توجه به زمان بندی پرداخت وجوه بدهکاری (ناشی از محاسبه ساعتی جرایم) که در بخش قبل ارائه شد و همچنین میزان کفایت منابع موجود صندوق تضمین، پرداخت وجه بستانکاران از سوی اتاق پایاپای شرکت سپرده گذاری به شرح نمودار زیر انجام پذیرفت:

زمان واریز وجه به حساب بستانکاران از سوی اتاق پایاپای

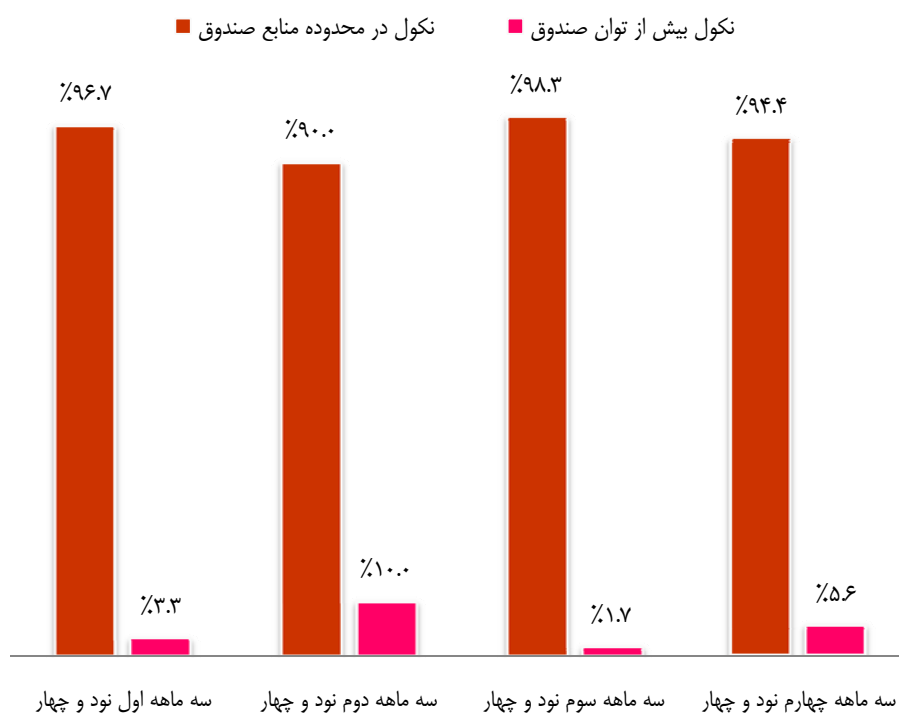
نمودار فوق نشان می دهد که بطور متوسط در چهار دوره گذشته ۹۶/۳ درصد از وجوه بستانکاران تا ساعت ۱۲:۳۰ دقیقه به حسابشان واریز شده است و تنها ۳/۷ درصد این واریز ها بعد از این ساعت بوده است.

۶. مبلغ نکول ها

نمودار زیر نشان می دهد که منابع صندوق در دوره های گذشته چه نسبتی از نکول ها را می توانسته پوشش دهد. در دوره گذشته، از مجموع ۷۲ نکول صورت گرفته طی دوره، چهارتای آنها بیش از منابع صندوق بوده اند. بنابراین ۵/۶ درصد نکول ها بیش از توان صندوق و مابقی در توان صندوق بوده اند.

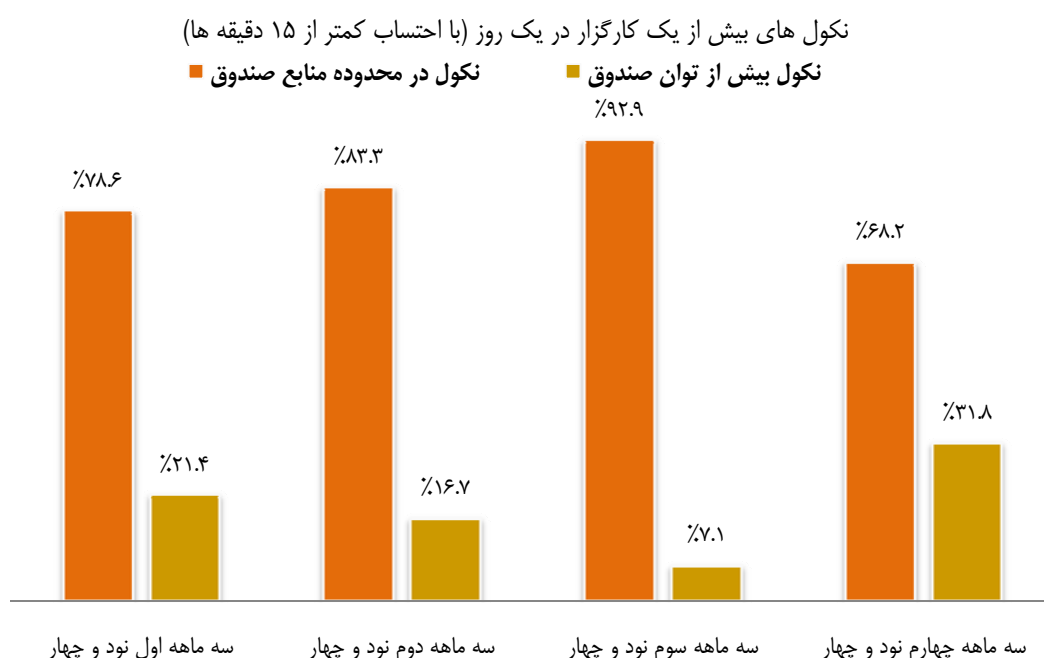
حد کفایت منابع صندوق در هر نکول

توضیح نمودار: در خصوص نکول های بیش از منابع صندوق تضمین، متذکر می گردد که منابع صندوق تضمین در چهار دوره گذشته به شرح زیر است:

۹۰,۰۳۰,۳۹۶,۷۵۷	سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۴
۹۳,۴۴۴,۴۳۵,۵۳۸	سه ماهه سوم سال ۱۳۹۴
۹۱,۰۹۸,۲۸۲,۷۳۳	سه ماهه دوم سال ۱۳۹۴
۹۱,۱۹۳,۳۶۳,۸۰۱	سه ماهه اول سال ۱۳۹۴

اما به دلیل آن که در هر روز در بسیاری از اوقات بیش از یک کارگزار نکول می کند، پوشش صندوق تضمین در ساعت مقرر تسویه (ساعت ۱۲ روز تسویه) از نمودار فوق کمتر است و بیشتر به نمودار زیر شبیه می باشد. در نمودار زیر نسبت روزهایی که بیش از یک نکول اتفاق افتاده و منابع صندوق کافی نبوده اند مشخص شده است.

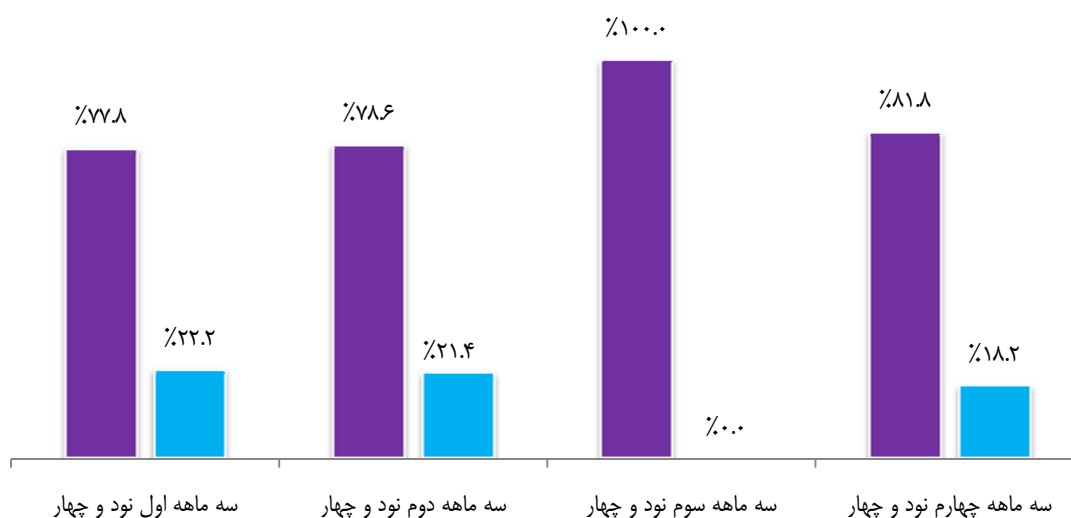

نمودار فوق گویای این مطلب است که طی دوره گذشته در ساعت ۱۲ روز تسویه در حدود ۶۸/۲ درصد روزهای تسویه شامل نکول بیش از یک کارگزار، منابع صندوق تضمین پوشش دهنده نکول های واقع شده بوده است.

با توجه به اینکه بخش مهمی از نکول ها، تاخیری کمتر از ۱۵ دقیقه دارند و لذا ریسک زیادی را متحمل صندوق نمی کنند، نمودار دیگری که همان مفهوم نمودار قبل را دارد دوباره رسم میشود با این تفاوت که نکول های کمتر از ۱۵ دقیقه از آن خارج شده اند. یعنی اول نکول های کمتر از ۱۵ دقیقه را از داده ها خارج کرده سپس نسبت روزهایی که بیش از یک نکول اتفاق افتاده و منابع صندوق کافی نبوده اند را بدست آورده ایم.

نکول های بیش از یک کارگزار در یک روز (بدون احتساب کمتر از ۱۵ دقیقه ها)

■ نکول بیش از محدوده منابع صندوق تضمین ■ نکول در محدوده توان صندوق تضمین

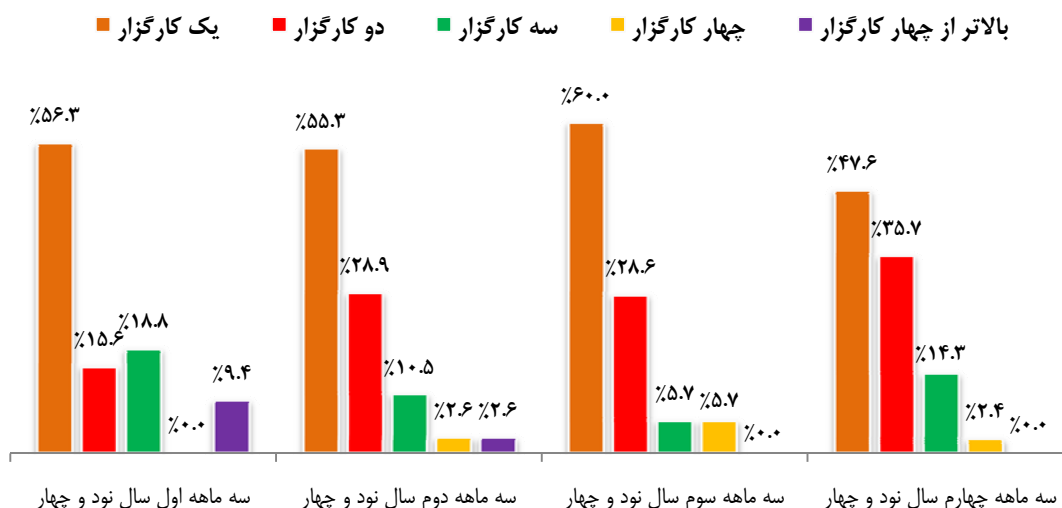

نمودار فوق نشان می دهد در ساعت ۱۲:۱۵ روزهای تسویه، در حدود ۸۱/۸ درصد روزهای شامل نکول بیش از یک کارگزار، منابع صندوق تضمین پوشش دهنده نکول ها بوده است که نسبت به دوره های قبل از آن نسبت بهتری است.

۷. تعداد کارگزاری که در یک روز نکول داشته اند

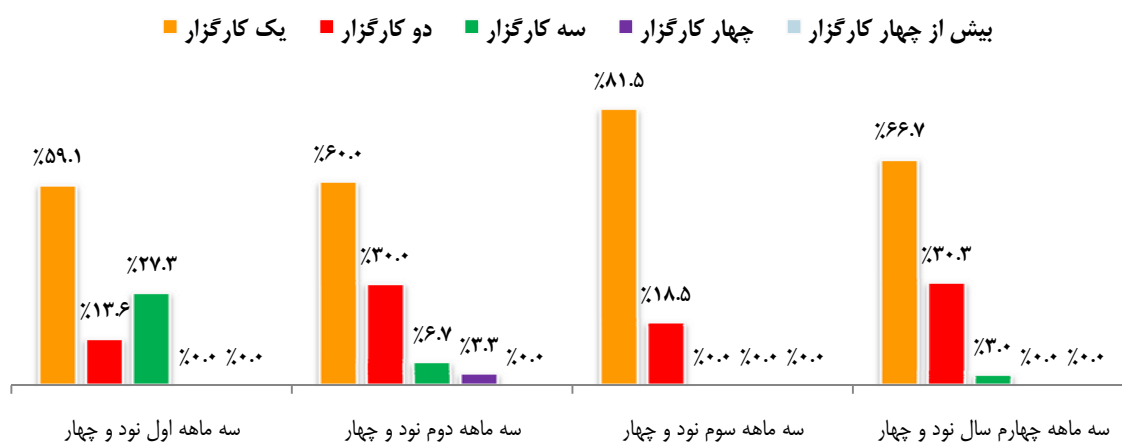
داده ها نشان می دهند در دوره سه ماهه چهارم سال نود و چهار پراکندگی تعداد کارگزاری که نکول داشته اند مطابق نمودار زیر است. نمودار نشان می دهد که در ۴۷/۶ درصد روزهای شامل نکول فقط یک کارگزار، در ۳۵/۷ درصد روزهای شامل نکول دو کارگزار، در ۱۴/۳ درصد روزهای شامل نکول سه کارگزار، در ۲/۴ درصد روزهای شامل نکول چهار کارگزار و در صفر درصد روزهای شامل نکول نیز بیش از چهار کارگزار نکول کرده اند.

تعداد کارگزاری که در یک روز نکول داشته اند

با حذف نکول های کمتر از پانزده دقیقه از داده های نکول، همان طور که نمودار زیر نشان می دهد، در ۶۶/۷ درصد روزهای شامل نکول بیش از پانزده دقیقه، یک کارگزار در هر روز نکول بیش از پانزده دقیقه داشته است. به عبارت دیگر در روزهای تسویه که شامل نکول بیش از پانزده دقیقه بوده اند، در ساعت ۱۲:۱۵ در ۶۶/۷ درصد اوقات یک کارگزار نکول داشته است و سایر اوقات بیش از یک کارگزار بدهی خود را پرداخت ننموده است.

تعداد کارگزاری که در یک روز نکول بیش از ۱۵ دقیقه داشته اند

۸. مبلغ جریمه های اخذ شده از اعضا

برای دوره سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۴ در کل مبلغ ۱,۰۶۰,۸۴۴,۱۰۲ ریال جریمه میان اعضا توزیع گردید (۱ دی ماه تا ۲۹ اسفند ماه- برای اطلاعات بیشتر به گزارش صورت های مالی صندوق تضمین مراجعه نمایید). جریمه تأخیر در تسویه اعضا به صورت ساعتی نسبت به مبلغ نکول به همراه یک جریمه ثابت طبق مقررات دریافت می گردد. همچنین ضریب بیست درصدی به ازای هر بار نکول اضافه در هر دوره به مبلغ جریمه نکول در تسویه اضافه می گردد.

جریمه تأخیر در پرداخت (ترمیم) سهم مشارکت معادل یک درصد حاصلضرب مبلغ پرداخت نشده در تعداد روزهای تأخیر بعلاوه جریمه ثابتی است که طبق مقررات دریافت می گردد که در این دوره تأخیر در ترمیم سهم مشارکت مبلغ صفر ریال بوده است.

۹. مبالغ بالای جریمه اعضا

مبالغ بالای جریمه اعضا از تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۰۱ تا تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۹ به همراه علت در جدول زیر درج گردیده است:

ردیف	مبلغ جریمه (ریال)	علت نکول
۱	۲۴۵,۱۴۴,۳۱۸	۹ بار نکول به ارزش ۱۶۷,۵۰۱,۳۱۵,۵۳۶
۲	۲۱۳,۹۲۱,۹۵۹	۳ بار نکول به ارزش ۴۵۱,۴۱۴,۷۶۸,۴۴۱
۳	۲۰۵,۵۹۳,۲۶۴	۲ بار نکول به ارزش ۱۰۶,۴۵۹,۶۵۴,۸۶۵
۴	۶۴,۶۰۸,۳۴۸	۱ بار نکول به ارزش ۵۴۶,۰۸۳,۴۷۵,۰۴۴
۵	۴۱,۴۴۱,۶۹۰	۳ بار نکول به ارزش ۱۲۳,۸۶۶,۴۱۱,۵۹۷